No. 28.

BREDASCHE COURANT.

ZONDAG 7 APRIL.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 4den April.

Bij gelegenheid der beraadslagingen over de begrooting voor het departement der eerediensten, in de zitting der wetgevende vergadering van den 2den dezer, heeft de bekende afgevaardigde *Jules Favre* den toestand der lagere geestelijkheid ter sprake gebragt, betoogd dat het met de thans in Frankrijk aangenomen beginselen van vrijheid en gelijkheid, alsmede met de gesloten concordaten strijdig was, de plattelands-pastoors geheel en al van de willekeur der bisschoppen afhankelijk te laten, en een amendement voorgesteld strekkende om te bepalen dat die klasse der geestelijken voortaan dezelfde regten zoude genieten als de dusgenaamde kantonnale pastoors. Dit voorstel, hetwelk men niet zonder bevreemding door een lid der Bergpartij zag indienen, gaf aanleiding tot eene vrij hevige discussie, waarin door den minister *de Parieu* en den heer *de Berryer* betoogd werd hoe ongepast het was eene kerkelijke quæstie van zoo teederen aard in de wetgevende vergadering en bij gelegenheid van de behandeling eener begrooting te berde te brengen, terwijl laatstgenoemde de thans bestaande verordeningen omtrent de betrekking tusschen de plattelands geestelijken en de hoogere geestelijkheid als allezins doelmatig verdedigde. Het voorstel van den heer *Favre* werd met 434 tegen 142 stemmen verworpen.

In de zitting der wetgevende vergadering van gisteren, heeft de heer *Jules Favre*, bij gelegenheid der beraadslaging over het hoofdstuk der geheime uitgaven voor het departement van binnenlandsche zaken, eene vermindering van 32,000 franken op de daarvoor aangevraagde som voorgesteld. Zijne rede, die gedurig door luide kreten afgebroken werd, gaf weder aanleiding tot een van die tooneelen van hartstogtelijke opgewondenheid, waarvan deze wetgevende vergadering maar al te veel voorbeelden heeft opgeleverd. De leden der verschillende partijen bedreigden elkander met vuisten, en anderen [illegible] persoonlijke twisten, en de verwarring werd zoo groot dat de beraadslagingen herhaaldelijk voor eene poos geschorst moesten worden. Het amendement van den heer *Favre* werd ten slotte met 440 tegen 170 stemmen verworpen.

Uit hoofde van het groote rumoer, zeide de Minister van Finantiën, dat hij van zijn voornemen afzag, om in deze zitting de begrooting voor 1851 in te dienen.

Heden is het bureau der wetgevende vergadering vernieuwd. De heer *Dupin* is met 369 stemmen tegen 155 (die aan den heer *Michel* van Bourges gegeven werden) als president herkozen; ook de vice-presidenten *Bedeau* en *Daru* zijn herkozen. — Vervolgens heeft de minister van financiën, *Fould*, het budget van ontvangsten en uitgaven voor 1851 aangeboden. In het door den minister bij die gelegenheid gedaan verslag, geeft hij hoop op vermindering van belastingen en uitgaven; eenige openbare werken zullen aan de bijzondere nijverheid worden overgelaten; de ontlasting zou voornamelijk de directe belastingen betreffen; daarentegen sprak hij van eene belasting op het jagtkruid en de speelkaarten. In 't geheel worden de uitgaven op 1283 millioen fr. geraamd, en zouden alzoo voor 1851 253 millioen minder zijn dan voor 1850. Al verder verklaarde de minister, dat, om de financiën op eenen geregelden voet te brengen, het echter noodig zou zijn eene hoeveelheid van 150,000 hectares bosch, aan den Staat behoorende, te verkoopen. Door middel van dezen verkoop en indien de openbare rust bewaard bleef, meende de heer *Fould* dat de vlottende schuld het volgend jaar niet meer dan 515 millioen zou bedragen. Des ministers rede met het aangeboden budget werd over het geheel met goedkeuring ontvangen.

Gisteren [illegible] der leden melding gemaakt van eene omstandigheid, waarvan de dagbladen nog slechts zeer ter loops hadden gewaagd. Dat lid sprak namelijk over eene beleediging, welke de President der republiek dezer dagen in eene der Parijsche wijken van de zijde der bevolking zoude ondergaan hebben. De minister van oorlog verklaarde wel dat hij, bij de gelegenheid waarop gezinspeeld werd, den President vergezeld had en dat het onwaar was dat aan dezen eenige beleedigende bejegening zou zijn aangedaan; de wijze echter, waarop zijne verklaring opgenomen werd, deed genoegzaam zien dat men daaraan geen bijzonder gewigt hechtte.

De aanval van de volksmenigte in de voorstad St.-Antoine op het rijtuig van den President, wordt heden door alle bladen volkomen bevestigd. Het volk heeft het rijtuig omringd en den President gehoond; een der belhamels heeft zelfs de stoutheid gehad zich aan het rad vast te klemmen en met opgeheven vuist den President toe te schreeuwen: «President, wij willen alleen de democratische en socialistische republiek! weg met den tyran!" Alleen aan de tegenwoordigheid van geest des koetsiers, die met kracht de paarden voortdreef, is het te danken dat de President aan nog geen erger hoon blootgesteld is geweest. Op dat oogenblik, zegt een der bladen, waren in de voorstad St.-Antoine misschien 100,000 menschen, mannen en vrouwen, op de been, wel voor het meerendeel nieuwsgierigen, maar wier gevoelens weinig of niets verschilden van hen die den President aldus hoonden. — Het gebeurde heeft natuurlijk onder de behoudende partij en in de financiële wereld veel indruk gemaakt, voorzeker niet weinig ook op den President zelven, die er zeer door ter neêr zou geslagen zijn.

— De heer *Larochejaquelein* heeft eene brochure in 't licht gegeven, getiteld: *Aan mijn land, verdediging van mijn voorstel tot het beroep op de natie.*

— In den Plantentuin alhier is eene groote giraffe, door drie Afrikanen begeleid, aangekomen, als een geschenk van den Pacha van Tombouctou aan den President der Republiek.

— Volgens de laatste tijdingen zal Z. H. heden (den 4den) de reis van Napels naar Rome aannemen, en wel te land met kleine dagreizen over Terracina, Frosinone, Velletri; hij zal zijne intrede te Rome doen door de poort van St. Jan de Latran, waar de geestelijkheid en de municipaliteit hem zal opwachten; van daar zal hij zich naar de kerk van St. Jan, waar een *te Deum* zal gezongen worden, en vervolgens te voet naar het Vatikaan begeven.

— Het schijnt stellig, dat de kloosters in Spanje in vorigen staat hersteld zullen worden. Men verzekert, dat de Paus geen concordaat met de Spaansche Regering wil sluiten dan alleen onder deze voorwaarde; 2000 in kloosters levende nonnen, 100 monnikenkloosters, en de toekenning aan de godsdienstige genootschappen van de bevoegdheid om vast goed te verkrijgen en te bezitten. Als de Regering hierin bewilligde, zou de Paus het concordaat teekenen tot vaste regeling der aangelegenheden van de Roomsche kerk in Spanje. Intusschen zou de Regering, naar een der Madridsche dagbladen meldt, naar alle de provinciën bevel gezonden hebben om de verkooping der tot nationale goederen verklaarde geestelijke goederen te staken, en zelfs om de nog niet verkochte gebouwen ter beschikking der Bisschoppen te stellen.

— De Spaansche Regering heeft nog eene som van 30 millioen realen tot versterking der marine bestemd; deze zal, met de vroeger reeds daarvoor aangewezen gelden, worden aangewend tot den verderen aanbouw van zes stoombooten en twee transportschepen. Die som zal gevonden worden door eene geldleening.

— Ter beurze waren genoteerd: 3 pCt. 55,60; 5 pCt. 89,60; Rom. Leening 78³/₈.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 3den April.

De Sleeswijk-Holsteinsche landsvergadering heeft den 30sten Maart eene zitting met gesloten deuren gehouden, waarin door den Hertog van Augustenburg het voorstel gedaan is om, uit aanmerking van den tegenwoordigen stand der zaken, eene nieuwe poging tot vereffening der geschillen te doen, door het aanknoopen van regtstreeksche onderhandelingen met de Deensche regering. Volgens de Hamburger bladen is dit voorstel na uiterst hevige discussiën met eene meerderheid van 3 stemmen verworpen.

— De commissiën voor de staatsregeling uit de beide huizen van het Erfurter parlement hebben eergisteren hunne werkzaamheden voortgezet. Men hoopt steeds, alle voorbereidende werkzaamheden zoo spoedig af te doen, dat reeds bij de heropening der zittingen, na het Paaschfeest, niet slechts de aanneming *en bloc*, maar zelfs te gelijk de voltooide herzieningsakte voorgelegd kan worden. Bij die hervatting wacht men, dat de Hessische afgevaardigden bereids tegenwoordig zullen zijn.

— Het proces tegen de moordenaars van *Auerswald* en *Lichsnowsky* heeft den 29sten Maart te Hanau eenen aanvang genomen.

— De Pruissische Regering looft 250 Friedrichsd'or uit voor het beste, en 125 voor het daaraan naast komende ontwerp van eene brug over den Rhijn tusschen Keulen en Deutz, welke vóór 1 Augustus ek., door in- of uitlanders, worden ingezonden. De brug moet ook voor beladen spoortreinen ingerigt zijn.

— Berigten uit Würzburg spreken van het oprigten van twee kampen, en wel aan de Badensche en aan de Frankische grenzen. Bij het laatste zouden ook Oostenrijksche en Wurtembergsche troepen gevoegd worden.

— In den *Berliner Allgemeine Kirchen Zeitung* wordt gezegd, dat de Joden van de Porte een firman hebben bekomen, bij welken hun verlof wordt gegeven op den berg Sion een tempel te bouwen. Volgens het gemaakte ontwerp zal het gebouw *Salomo's* tempel in pracht evenaren, terwijl voor dit doel alleen in Amerika reeds eenige millioenen bijeen zijn verzameld.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 6den April.

Naar wij vernemen is de heer *Robin* van Parijs, welbekend door zijne fraaije *soirée parisiennes*, voornemens eerstdaags alhier een tweetal physische en mechanische voorstellingen te geven. De toejuiching die deze kunstenaar zich, evenzeer als zijne Echtgenoote, in de onderscheiden door hen bezochte plaatsen, zoo buiten als binnen ons vaderland, verworven heeft, waarborgt hem dat ook het publiek dezer stad en omstreken zich beijveren zal de gelegenheid te baat te nemen iets zeer fraais en buitengewoons te aanschouwen. Als eene proef van hetgeen men elders nopens de kunstverrigtingen des heeren *Robin* gezegd heeft, nemen wij uit een onzer dagbladen het volgende over:

«Deze eerste voorstelling heeft niet alleen aan onze verwachting voldaan, maar haar verre overtroffen. Aan eene menigte nieuwe en verrassende voorstellingen paart de heer *Robin* eene beschaafde voordragt, die hem als eenen doorwrochten kunstenaar in zijn vak kenschetsen. De daverende toejuichingen, waarmede zijne verrigtingen gedurig door een talrijk en uitgelezen publiek werden onthaald, getuigen van de voortreffelijke wijze, waarop zijne touren, die schier aan het ongeloofelijke grenzen, ten uitvoer worden gebragt.

«Onze ruimte gedoogt niet, om bij elke kunstverrigting stil te staan; van al hetgeen ons ter bewondering werd aangeboden noemen wij slechts *den bedrijvigen molenaar*, *de duivelspillen*, *de inktvaas of de oplossende vloeistof*, *de lekkernij-doos*, waaruit hij de Dames allerlei *bonbons* aanbiedt, en eindelijk *de onuitputtelijke wonderflesch*, waaruit hij de Heeren ontelbare glaasjes liqueuren van verschillenden aard toedient.

Het dubbel gezigts-vermogen van Mevr. *Robin* in het opnoemen van honderde, vreemde, voor haar onzigtbare voorwerpen, op het geluid van eene schel, alsmede *het in eene horizontale rigting in de lucht zweven*, terwijl de elleboog van haar regterarm slechts door eenen stok wordt ondersteund, verwekken niet alleen een ieders verbazing, maar zijn volkomen onbeschrijfelijk. In één woord alleen door het zien van deze kunstverrigtingen, kan men er de mogelijkheid van gelooven."

De Eerste Kamer der Staten-Generaal heeft Donderdag hare werkzaamheden hervat. De heer *Gevers van Endegeest* heeft namens de Commissie, vroeger benoemd, om in overleg met eene andere Commissie uit de Tweede Kamer, maatregelen te beramen tot invoering der stenographie voor de openbaarmaking van het verhandelde in de beide Kamers, verslag uitgebragt, naar aanleiding waarvan de Kamer, onder dankzegging aan de Commissie voor de door haar genomen moeite, de reeds bij de Tweede Kamer aangenomen reglementen betrekkelijk de dienst der stenographie, heeft goedgekeurd. De Kamer heeft de heeren *Gevers van Endegeest*, *Hoffmann* en *Groeninx van Zoelen* benoemd tot leden der in die reglementen bedoelde blijvende Commissie voor de openbaarmaking van het verhandelde in de Kamers.

Onder de ingekomen stukken behooren vier door de Tweede Kamer toegezonden wets-ontwerpen; 1°. een wets-ontwerp betrekkelijk het fonds voor kwade posten; 2°. een tot verhooging der begrooting van 1849 ter zake van uitgifte van schatkistbiljetten; 3°. een tot heffing van provinciale belastingen in Friesland over 1850; en 4°. een tot regeling van de brievenposterij.

Onder de ingekomen stukken behooren ook twee missives, de eene van den heer *de Jonge van Ellemeet*, de andere van de heeren *van Welderen Rengers*, *van Swinderen* en *Engelkens*, waarbij die leden respectivelijk kennis geven, dat zij, laatstelijk tot burgemeester of grietman herbenoemd zijnde, van de Vergadering eene beslissing wenschen of zij door het aannemen dier herbenoeming beschouwd moeten worden als opgehouden te hebben leden der Kamer te zijn. De Voorzitter heeft tevens te kennen gegeven, dat de heer *Verheij van den Bogaard*, mede laatstelijk herbenoemd als burgemeester eener gemeente, hem mondeling verzocht heeft van de vergadering eene beslissing ook te zijnen aanzien te provoceren.

In de zitting van de Eerste Kamer van gisteren heeft de beraadslaging plaats gehad over de vraag, of de heeren *de Jonge van Ellemeet*, *Engelkens*, *van Swinderen* en *Verheij van den Bogaard*, door het aannemen van eene herbenoeming tot burgemeester, en de heer *van Welderen Rengers* door het aannemen van eene herbenoeming tot grietman, ingevolge art. 91 alinea 4 der Grondwet, opgehouden hebben leden der Kamer te zijn. Bij die beraadslaging heeft de Minister van Binnenlandsche Zaken als het gevoelen van het Gouvernement doen kennen, dat de genoemde heeren alsnog als leden der Kamer te beschouwen zijn. De Vergadering heeft met 14 tegen 11 stemmen beslist, dat de genoemde vijf heeren door het aannemen der gemelde herbenoemingen hun lidmaatschap niet verloren hebben.

Daarna heeft de heer *Hoffman* verlof gevraagd, om van het Ministerie inlichtingen te vragen omtrent de laatste benoemingen van burgemeesters. Dat verzoek is met 22 tegen 2 stemmen door de Vergadering toegestaan en het doen van die vragen bepaald op Maandag aanstaande. Tegen het verleenen van het verlof hebben gestemd de heeren *Diemont* en *Tonckens*.

— Donderdag zijn de leden van de Algemeene Synode der Nederlandsche Hervormde Kerk bijeengekomen tot het houden eener buitengewone vergadering, welke door den Minister van Justitie, voorloopig belast met het bestuur van het departement voor de zaken der Hervormde Eeredienst enz., vergezeld van den secretaris-generaal en adviseur, op de gewone wijze geopend is.

— Bij Zijner Majesteits besluit van den 29sten Maart 1850, n°. 13, is benoemd tot substituut-griffier bij het provinciaal geregtshof in Limburg, jhr. mr. *F. W. K. Dibbets*, thans regter-plaatsvervanger in de arrondissements-regtbank te Maastricht.

— Bij Koninklijk besluit van den 3den dezer, is de commies van staat bij den Raad van State, mr. *E. A. Berckmans de Weert*, met den 1sten bevorens, benoemd tot referendaris bij het Kabinet des Konings.

— Bij Zijner Majesteits besluit van den 1sten April jl., n°. 85, is de officier van gezondheid der 3de klasse *W. Dammann*, met die dagteekening, bevorderd tot officier van gezondheid der 2de klasse in het vaste kader der zeemagt.

— Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 4den dezer, n°. 4, goedgevonden:

1°. te benoemen: bij de Koninklijke militaire akademie, tot adjudant der akademie, den kapitein *J. Tegelberg*, van het 5de regiment infanterie; bij den plaatselijken staf, tot kapitein, den 1sten luitenant *A. van Hooijdonk*, plaats-majoor van de 3de klasse op het fort Rammekens; bij het wapen der infanterie: bij het 2de regiment, tot 1sten luitenant, bij ancienneteit, den 2den luitenant-adjudant *J. D. R. Hagedoorn*, van het korps; bij het 4de regiment, tot 1sten luitenant, bij ancienneteit, den 2den luitenant *W. von Wrangel*, van het korps; bij het 5de regiment, tot kapitein van de 3de klasse, bij ancienneteit, den 1sten luitenant *J. P. A. Canselaar*, van het 4de regiment van het wapen;

2°. den 2den luitenant *G. P. Booms*, van het 7de regiment infanterie, gedetacheerd bij de Koninklijke militaire akademie, op het daartoe door hem gedaan verzoek, een eervol ontslag te verleenen uit zijne betrekking bij gemelde akademie; en

3°. in zijnen rang bij het 7de regiment infanterie te plaatsen, en tevens bij de Koninklijke militaire akademie te detacheren, den 1sten luitenant *C. P. Weijmar Schultz*, herkomstig van de bataillons jagers van het regiment grenadiers en jagers, en thans werkzaam bij het departement van Oorlog.

— De *Staats-Courant* behelst heden een berigt van den opperkamerheer baron *van Doorn van Westkapelle*, dat Z. M. Donderdag den 11den dezer in het paleis te Amsterdam audientie zal verleenen aan de civiele autoriteiten, en op Zaturdag den 13den aan commissiën en particulieren. De chef van 's Konings militaire Huis, de luit.-generaal Jhr. *Klerck*, heeft van zijn kant bekend gemaakt, dat Z. M. ook den 11den en 13den aan de militaire autoriteiten der hoofdstad en aan officieren die zulks mogten verlangen, audientie zal verleenen.

— In de residentie is aangekomen en aan het *Hôtel de l'Europe* afgestapt de Staatsraad, Gouverneur der provincie Noordbrabant, de heer *Borret*.

— De *'s Gravenhaagsche Nieuwsbode* verzekert dat het berigt van den *Tielschen Nieuwsbode*, omtrent de nieuwe regterlijke organisatie, in de grootste mate onjuist is.

— De *Nederlander* meent te kunnen verzekeren dat tot den 31sten Maart nog geene andere wetsontwerpen gereed of bij den Raad van State aanhangig waren dan die omtrent het Regentschap, de voogdij en het regt van onderzoek.

— Den 3den is te Rotterdam eene algemeene vergadering gehouden van de leden der Kon. Ned. Yachtclub, welke door Z. K. H. Prins *Hendrik* werd voorgezeten. Het getal der geplaatste leerlingen van het roeikorps is thans tot 77 gestegen. De wedstrijd te Rotterdam is bepaald op 8 Junij.

— Dingsdag ll. werd te Amsterdam gehouden de 43ste Algemeene Vergadering van het Instituut, onder voorzitting van den hoogleeraar *den Tex*, terwijl het secretariaat werd waargenomen door den heer *W. Warnsinck*.

De algemeene voorzitter opende de vergadering met de kennisgeving, dat hem weinige oogenblikken te voren het heugelijk berigt was toegekomen, dat het Z. M. den Koning den vorigen dag had behaagd, ten einde geene stremming worde te weeg gebragt in de werkzaamheden des Instituuts, en in afwachting der wijzigingen, welke in die instelling later zouden mogen worden verordend, eene som van *f* 5000 als bijzondere gift te verstrekken uit Hds. eigen fondsen, ten behoeve van het Instituut beschikbaar te stellen. De voorzitter liet hierop volgen: «De toestand der instelling, die de Koning aldus uit zijne bijzondere middelen wenscht te ondersteunen, is niet meer onzeker. Men mag hopen en vertrouwen, dat het der instelling, die in zoo bijzondere mate de belangstelling des Konings mag ondervinden, verder ook niet ontbreken zal aan de belangstelling van Zr. Ms. regering en van de vertegenwoordigers des volks ofschoon zij, tot dusver, van de blijken daarvan is verstoken gebleven."

De vergadering, dit berigt onder luide toejuichingen ontvangende, besloot tot het onmiddellijk indienen van een dank-adres aan Z. M.

Na den afloop der werkzaamheden, waartoe de vergadering beschreven was, werd tot voorzitter voor de eerstvolgende algemeene vergadering aangekondigd de heer *F. A. W. Miquel*, voorzitter der eerste klasse, ten gevolge waarvan het secretariaat is overgegaan op den heer *W. Vrolik*, secretaris dierzelfde klasse.

— Dingsdag werd ook te Amsterdam de achttiende openbare vergadering der Vierde Klasse van het Koninklijk Nederlandsch Instituut gehouden, onder voorzitting van den hoogleeraar mr. *C. A. den Tex*, die in zijne inleidingsrede te kennen gaf hoe de instelling thans in omstandigheden verkeerde die de toekomst niet gunstig te gemoet doen zien. Daarna herdacht hij de sedert de laatste zamenkomst afgestorven leden, geassocieerde en correspondenten der Klasse. Vervolgens werd door den heer *I. Warnsinck*, secretaris der Klasse, verslag wegens de verrigtingen gedurende het verloopen tweejarig tijdperk uitgebragt.

Op voorstel der Commissie van beoordeeling der ingekomen stukken op de prijsvraag in het vak der graveerkunst, werd de gouden eereprijs toegekend aan den heer *J. W. Kaiser*, voor zijne gravure naar de schilderij van *N. Pieneman*, voorstellende *het kwetsen van de Ruiter voor Syracuse*, en eene som van *f* 100 aan den heer *E. Taurel*, voor zijne gravure naar *Royer's Standbeeld van Prins Willem I*. Voorts bleek uit het verslag der Commissie van beoordeeling wegens de prijsdinging in het vak der historie-schilderkunst, dat op de prijsvraag: *Petrus en Johannes bij het ledige graf van den Heiland*, drie stukken waren ingekomen. De Commissie stelde voor, daar het hier geen gewoon, maar inderdaad buitengewoon werk betreft,

den gouden eerepenning, ter innerlijke waarde van *f* 300, en eene gelijke som in geld, niet op één hoofd te vereenigen, maar aan het stuk, geteekend met de spreuk: *Zalig zijn zij die gelooven*, den gouden eerepenning, en aan dat, geteekend met de spreuk: *Hij is verrezen*, de som van *f* 300 toe te kennen, terwijl het derde ingekomen stuk eene eervolle melding verdiende.

De Klasse heeft zich hiermede vereenigd, en bij het openen van het naambriefje van het met den gouden eerepenning bekroonde stuk bleek de vervaardiger te zijn de heer *J. van Dijk*, kweekeling der Koninkl. Akademie van Beeldende Kunsten te Amsterdam. Daar de Voorzitter meende het naambriefje van het tweede stuk niet zonder toestemming van den bekroonde te mogen openen, en aan de uitnoodiging om zich bekend te maken zoo hij in de Vergadering aanwezig ware niet voldaan werd, bleef het naambriefje ongeopend.

Nadat als nieuwe prijsvraag, in het vak der beeldhouwkunst, was uitgeschreven eene voorstelling in pleister, *Telemachus, als slaaf het vee hoedende*, werd de Vergadering gesloten.

— Gisteren is te Rotterdam de vijfde tentoonstelling der Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot aanmoediging van den Tuinbouw, in de groote zaal der sociteit *Harmonie*, voor het publiek geopend en zal tot aanstaanden Dingsdag dagelijks bezigtigd kunnen worden.

— Gedurende de maand Maart zijn langs den Rijnspoorweg 26,182 personen vervoerd, terwijl de opbrengst van reizigers en goederen *f* 44,407.15 heeft bedragen.

— Langs den Hollandschen ijzeren spoorweg zijn in de maand Maart 61,687 personen vervoerd, de opbrengst van reizigers en goederen bedraagt *f* 69,583.61½.

— In den avond van den 2den zijn door een of ander toeval te Lunteren drie hooibergen in den brand geraakt. Aan blusschen was niet te denken en de hitte zoo hevig dat al spoedig de nabij gelegen huizen en woningen in lichtelaaije vlam stonden, eerst een blok van vijf woningen, daarna zeventien andere blokken. Het eenige wat men doen konde was, nadat de beide brandspuiten van Ede waren aangekomen, de nog niet aangetaste gebouwen te bewaren en te voorkomen dat de brand zich verder verspreidde, hetgeen dan ook volkomen gelukte, zoodat men in den morgenstond den brand meester was, echter niet dan nadat een 30 à 40tal huizen en woningen waren afgebrand, en wel van *Floor* tot *Hardeman* aan de eene zijde, en van *Sandor van Wolfswinkel* tot over den weg naar *Barneveld* aan de andere zijde.

De brand is volgens eenigen door het oplaten van vuurpijlen, volgens anderen door paaschvuren, ontstaan. Zes en dertig huisgezinnen zijn door deze ramp van alles beroofd; er kon niets gered worden. Gelukkig zijn er geen menschen omgekomen; eene kraamvrouw en 3 à 4 zieken zijn uit hunne brandende woningen weggedragen. Zelfs het vee is gered, op één varken na.

— Den 2den dezer heeft te 's Hage de aanbesteding, bij enkele inschrijving, [illegible] en het maken van eene nieuwe waterkeering aan de groote innundatie- of hulpsluis te Dalem, en is bij de opening der biljetten gebleken, dat de minst ingeschreven hebbende was de heer *A. van der Plas*, te Hardinxveld, voor *f* 43,989.

— In een artikel, getiteld: *onderzoek naar de onderlinge betrekking tusschen pauperisme en jenever-consumtie*, voorkomende in het dezer dagen verschenen nommer van *de Volksvriend*, worden, tot aantooning der verhouding tusschen het verbruik van sterken drank en de armoede, onder anderen de volgende belangrijke bijzonderheden vermeld:

Gemiddeld worden in Nederland 's jaars 227,699 vaten jenever voor consumtie veraccijnds. De bevolking, gerekend op 3 millioen, wordt jaarlijks een klein weinig meer dan 7½ kan per hoofd gedronken. In Amsterdam worden 's jaars gemiddeld voor de consumtie aangegeven 31,497 vaten jenever, dat is, naar de bevolking, bijna 15 kan per hoofd of het dubbel der hoofdelijke consumtie van Nederland. Te Haarlem jaarlijks 7385 vaten of 15¾ kan per hoofd. Te Leyden heeft het zonderling en eenig verschijnsel plaats, dat van het jaar 1840 af (en misschien reeds eerder, maar vroegere opgaven ontbreken) tot het laatst bekende (1848, de consumtie elk jaar is verminderd, zoodat het getal vaten, dat in 1840 ongeveer 5350 bedroeg, in 1848 tot ongeveer 3250 was gedaald. De hoofdoorzaak hiervan is waarschijnlijk gelegen in de vermeerdering van het getal tapperijen aan de Buitensingels, niet tot stads gebied behoorende. Men mag aannemen dat te Leyden wordt gebruikt 13⅔ kan per hoofd 's jaars. En in de residentie, met Scheveningen, 69,000 inwoners, wordt gemiddeld 's jaars aangegeven 9791 vaten of 14⅔ kan per hoofd. Eindelijk Rotterdam: gemiddeld 12,830 [illegible] opmerkelijk dat het onderling verschil tusschen de hoofdelijke consumtie in deze vijf voorname steden zoo gering is. Door hare inwoners wordt hoofdelijk tweemalen zoo veel gedronken als door de overige ingezetenen van Nederland, die 's jaars slechts 7½ kan gebruiken.

Hier tegen over stelt de schrijver de bedeelingen in de gemelde plaatsen. Te Amsterdam bedraagt het van stads wege voor minvermogenden verstrekte ⅓ van de gezamenlijke gewone, stedelijke uitgaven; te Haarlem ⅖; te Leyden bijna ⅓, te 's Gravenhage en te Rotterdam ruim ⅕. In de vier eerstgenoemde plaatsen is het cijfer der bedeelden geklommen tot 220 van de 1000, terwijl het over het geheele Vaderland slechts 150 van de 1000 bedraagt. De schrijver onthoudt zich van alle gevolgtrekking, maar meent toch dat uit deze opgaven blijkt, dat tusschen de jenever-consumtie en het pauperisme een naauw verband bestaat.

— De *Volksvriend* deelt eene bekendmaking van den Kerkeraad der Hervormde Gemeente te Wassenaar mede, volgens welke dat collegie besloten heeft niemand die sterken drank gebruikt, langer te bedeelen. De hoofden der huisgezinnen zijn verantwoordelijk voor hunne kinderen, want de wekelijksche toelage zal hun onthouden worden, wanneer men slechts de zekerheid erlangt dat zij zelven, of iemand hunner huisgenooten sterken drank gebruikt hebben. Soortgelijk besluit is door het Roomsch Katholijk Armbestuur te Wassenaar insgelijks genomen.

— De stoomboot *Royal Adelaide*, varende tusschen Londen en Cork, ll. Maandag van laatstgenoemde plaats komende, en met ongeveer 150 passagiers aan boord, is bij het stormachtige weder op een der gevaarlijkste plaatsen van het Britsch kanaal totaal verongelukt, zonder dat iemand der schepelingen behouden werd. Men meent dat indien de kapitein, bij het onstuimig weder besloten had zijn schip ter reede van Margatef te doen overnachten, het ongeluk waarschijnlijk niet zou gebeurd zijn.

— Onlangs zijn te Londen proeven genomen met een nieuw bluschmiddel van den heer *Philips*. Een luchtig opgetimmerd gebouw, met terpentijn en teer bestreken, werd in brand gestoken. Dé vlammen maakten spoedige vorderingen en toen rigtte de uitvinder een zijner machines naar den brand en wierp daarop een stroom van zijnen gazdamp, welke in eene halve minuut de vlammen en den brand volkomen bluschte. De toestel, waarvan de heer *Philips* zich bij deze gelegenheid bediende, was niet grooter dan eene groote koffijkan, en bestaat uit drie in elkander gevoegde tinnen doozen, die met elkander gemeenschap hebben. Onder in den toestel is een weinig water; in de middelste afdeeling bevindt zich eene compositie, gelijkende naar vorm en kleur op eene kluit turf, in welker midden een fleschje met zwavelzuur en chlor. potass. gevuld, en hetwelk verbrijzeld wordt, wanneer men den gazdamp verkrijgen wil.

— Eenigen tijd geleden stierf te Philadelphia een boekdrukker. Men vond onder zijne nagelaten goederen en papieren een handschrift, dat met de overige goederen publiek zou worden geveild en weldra ieders aandacht tot zich trok, want het was de oorspronkelijke door *Washington* zelf geschreven kopij van het door hem uitgevaardigde adres van afscheid. Het manuscript werd dan ook door de Amerikanen als een heiligdom beschouwd; het Congres hield er zich zelfs mede bezig, en de beide Kamers besloten het handschrift aan te koopen, ten einde het in de archieven van den Staat te bewaren, terwijl de som werd begroot, welke daartoe waarschijnlijk noodig zou zijn. Hierdoor ondervond het Congres eenige teleurstelling, want bij de publieke veiling liep de prijs hooger dan men vermoed had, en hij die met den aankoop belast was meende niet hooger te mogen gaan dan de hem opgegeven som. Dien ten gevolge werd een particulier uit New-York eigenaar van het manuscript, hetwelk hij voor eene som van 2300 pond sterling gekocht heeft.

BURGERLIJKE STAND TE BREDA.

GEBOORTEN.

Van 31 Maart tot en met 6 April 1850. 4 mann. 9 vrouwel. geslacht.

HUWELIJKEN.

Van 31 Maart tot en met 6 April 1850. 1 huwelijk.

STERFGEVALLEN.

Van 31 Maart tot en met 6 April 1850. 5 mann. 4 vrouwel. geslacht.

Twee leveloos aangegeven kinderen.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 5 April.

TARWE tot ruim vorige prijzen met goeden handel; 129, 130 ℔ bonte Poolsche *f* 275, 280; 131 ℔ Stettin *f* 240; 130 ℔ N. Geldersche *f* 225.

ROGGE prijshoudend, met veel handel: 127 ℔ Anclammer *f* 135; 123 ℔ N. Hann. *f* 125; 120, 121 ℔ N. Kolonie *f* 118, 120; 119 ℔ N. Munst. *f* 117; 121 ℔ Pruissische *f* 145.

GERST onveranderd: 104 ℔ N. Vriesche Winter *f* 104; puike Zeeuwsche dito *f* 112; 109 ℔ Knobbe *f* 105.

HAVER en BOEKWEIT zonder handel.

KOOLZAAD: Fransch 64 P. vl.; Deensch 64 P. vl.; op 9 vaten Olie te leveren: in Nov. eerstk. 58 P. vl.

LIJNZAAD prijshoudend: 112 ℔ Romel. *f* 280; 111, 112 ℔ Riga *f* 240; 110, 111 ℔ Petersb. *f* 270.

RAAPOLIE: op 6/w. *f* 43½; Vlieg *f* 42½; 1 Mei eerstk. *f* 42½ à ¼; 1 Sep. en Oct. eerstk. *f* 34½ à ¼; 1 Nov. en Dec. eerstk. *f* 34½ à ⅜.

LIJNOLIE: op 6/w. *f* 32; Vlieg. *f* 31.

HENNEPOLIE: op 6/w. *f* 37¼.

RAAPKOEKEN *f* 52 à 56. — LIJNKOEKEN *f* 6½ à 9½.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 5. APRIL 1850.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van *f* 6,95	tot » 7,40.
Het dito dito Rogge	» 4,30	» 4,45.
Het dito dito Boekweit op wigt (70 Ned. Pond.)	» 0,00	» 4,40.
Het dito dito Boekweit	» 0,00	» 4,20.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.		» 0,13.
Een lucht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.		» 0,15.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.		» 0,23½.
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.		» 0,23.
Een Nederl. pond Tarwe-meel		» 0,16.
Een dito pond grof Tarwe-meel		» 0,15.
Een dito pond Boter		» 0,49.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	*f* 0,00	tot *f* 1,50.
Het 1000 Eiken Telhout		» 2,60.
Het 1000 Doof Hout		» 2,00.
De kar Spaanders		» 2,85.
De » Struiken		» 2,80.
De 100 Mutsaard		» 3,50.

TWEE HONDERD TIENDE STAATS-LOTERIJ.

VIJFDE KLASSE.

10e Trekking. Nos. 16140, 13076 ieder *f* 1000.
11e — No. 9766, *f* 25,000; No. 1462, *f* 5000; Nos. 2391, 15895, ieder *f* 1000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (5 *April*) was de fondsnotering: Ned. $2^1/_2$ pCt. $55^3/_4$, $^7/_8$, $^3/_4$; 3 pCt. $65^3/_4$, $^1/_4$; 4 pCt. $85^{15}/_{16}$, $86^1/_8$, $85^{15}/_{16}$; O. Ind. Leening 4 pCt. $85^1/_8$; Amort. Syndik. $3^1/_2$ pCt. $87^1/_2$, $^5/_8$; Belgie $2^1/_2$ pCt. $46^7/_{16}$, $^1/_2$, $^7/_{16}$; Fransche 3 pCt. $51^5/_{16}$, $^{13}/_{16}$, $^3/_4$; Spanje Ardoins $10^1/_2$, $^9/_{16}$; dito van 510 p. st. $10^3/_4$, $^{13}/_{16}$; 3 pCt. $36^1/_2$; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. $29^1/_{16}$, $^1/_8$; Coupons Ardoins $7^9/_{16}$, 8; Portugezen te Londen 5 pCt. $34^5/_8$, $^5/_8$; 4 pCt. $36^1/_8$, $^7/_{16}$, $^3/_8$; Rusland 5 pCt. $104^1/_4$, $^3/_8$; dito 1828—29 104; 4 pCt. bij *Hope* 86; Id. bij *Stieglitz* 5de Serie 85; Oostenrijk Metall. 5 pCt. $75^1/_2$, $76^1/_2$; $2^1/_2$ pCt. Nieuwe $40^1/_2$, $41^5/_8$; dito Nieuwe 5 pCt. 82, $83^1/_4$; Weenerbank bij *Goll* $84^3/_4$; Braz. 90.

Advertentiën.

FRANSCHE KOSTSCHOOL

VAN DEN HEER

MANNEKENS NOËL,

TE HEMIXEM, NABIJ ANTWERPEN.

Dit Gesticht heeft sedert deszelfs oprigting, welke van het jaar 1815 dagteekent, merkelijke verbeteringen ondergaan. Men heeft er wijde en zeer gezonde Slaapvertrekken, verscheidene Zalen welke hare eigene bestemming hebben, zoo als: Eetzaal, Studiezaal enz.

De personen die aan het Gesticht behooren, zijn: een Bestierder, een Surveillant, zes gewone Professors die aan de Leerlingen in afzonderlijke vertrekken onderrigt geven in *het Fransch*, *het Nederduitsch*, *het Engelsch*, *het Duitsch* en in alle vakken die van de opvoeding der jeugd deel maken.

Het beloop van het Kostgeld is **320** FRANKEN.

Men kan zich het Prospectus van het Pensionnaat verschaffen bij den Heer A. LOONEN, Banketbakker, Vischmarktstraat te *Breda*.

BEKENDMAKING.

De BURGEMEESTER der Gemeente *Zevenbergen*, maakt bij deze bekend, dat de gewone Jaarlijksche **PAARDEN-, BEESTEN-** en **LAKENMARKT** binnen deze Gemeente, zal gehouden worden op *Woensdag den* 17. *April* 1850; zullende daarop alle HAZARDSPELEN, RIJFELAARS, enz., ten strengste worden geweerd.

De Burgemeester,
D. NELEMANS Jz.

DOMEINGOEDEREN

VAN

Z. K. H. PRINS FREDERIK DER NEDERLANDEN.

RENTAMBT ZWALUWEN.

VERPACHTING VAN HOOI- EN WEILANDEN,

ONDER *ZWALUWEN.*

De RENTMEESTER der Domeingoederen van Z. K. H. Prins FREDERIK der *Nederlanden*, voor het Rentambt *Zwaluwen*, zal, als daartoe gemagtigd, ten overstaan van den Notaris C. J. VAN DIJK, residerende te *Zwaluwen*, op *Dingsdag den* 16. *April* 1850, des voormiddags 9 uren, ten Huize en Herberge van NIC. DE VRIES, te *Hooge Zwaluwe*, in het openbaar, bij opbod en afslag,

VERPACHTEN:

1°. De BOEZEM van den WATERMOLEN, in *Schuddebeurs*, in 3 partijen, om *tweemaal* te Hooijen.
2°. De KADE om den Polder DE HARMONIE, in *twee* partijen, om te worden Beweid.
3°. De WILLEM-FREDERIKPOLDER, in 17 partijen, om *eenmaal* te Hooijen, met uitzondering van de *drie* laatste partijen welke moeten Beweid worden, zullende de 15e en 17e partijen gecombineerd worden Verpacht.
4°. De MARIAPOLDER, in 4 partijen, om te Beweiden.
5°. De Polder DEN OSSENKOP, in 17 partijen om *eenmaal* te Hooijen, met uitzondering van de *drie* laatste partijen welke moeten Beweid worden.

De Voorwaarden waarop deze Verpachting zal geschieden, liggen ter lezing ten Kantore van voormelde Rentmeester en Notaris, terwijl bij eerstgemelde en den Opziener C. C. VOGEL, te *Hooge Zwaluwe*, nadere informatiën te bekomen zijn.

De Rentmeester voornoemd,
J. G. BECKING.

*** Mr. L. BEENS, Notaris te *Breda*, zal, ten verzoeke van zijnen Principaal, op *Woensdag den* 10. *April* 1850, des voormiddags ten 10 ure, in de Herberg van FRANS VAN DE CORPUT, in de *Leursche Baan* onder *'s Princenhage*, geïnh het openbaar VEILEN, en 14 dagen daarna finaal **VERKOOPEN:**

Twee Perceelen WEILAND, gelegen op *Heilaar* onder *'s Princenhage*, Kadaster Sectie H, No. 183, groot 53 Roeden, 40 Ellen, en No. 184, groot 44 Roeden, 40 Ellen, te zamen 97 Roeden en 80 Ellen.

Aan te vaarden in gebruik: het voorste Perceel met 11. November 1851, en het achterste Perceel bij het gaan van den Slag.

Nadere onderrigting te bekomen ten Kantore van gemelden Notaris.

GEWONE VERKOOPZAAL,

Veemarkt, Lett. D, No. 178, *te* BREDA.

PUBLIEKE VERKOOPING, op *Donderdag den* 11. *April* 1850, van eene zeer aanzienlijke partij MEUBILAIRE- en andere GOEDEREN, bestaande in: Kabinetten, Kasten, Secretaires, Chiffonnières, Bureaux, Dienbuffets, Commodes, Latafels, Uittrek-, Ronde-, Thee-, Speel-, Penant-, Nacht- en Waschtafels, een Canapée, Stoelen met paardeharen, trijpen en matten Zittingen, Pendules en Bloemvazen, fraaije Spiegels en Platen, Porseleinen Serviezen, een partijtje zeer fraai gekleurd en O. I. blaauw Porselein, 8 Speksteenen Beeldjes, Christal en Glaswerk, Likeurkelders, Thee-Emmers en Verlakte Goederen. Veel Koper-, Tin-, Blik- en IJzer-Keukengerij, Kagchels en Vuurhaarden, Tapijten, Karpetten en Tafelkleeden, Ledikanten met en zonder Behangsels, verscheidene goede Bedden, Matrassen, Kussens, Wollen- en Katoenen Dekens, een groote partij Bed- en Tafellinnen, bestaande in extra fraaije Damasten- en andere Tafellakens en Servetten, Slaaplakens, Kussensloven en Handdoeken, Mans- en Vrouwen Kleederen, eenig gemaakt Goud- en Zilverwerk, waaronder Zilveren Lepels en Vorken, een zeer fraai gewerkt massif Gouden Whistdoosje, mooije Diamanten Ringen, enz. Wijders eenige Boekwerken, een partij Afbraak, enz.

Daags te voren (*Woensdag*) aldaar op de gewone uren te zien.

*** K. H. BODE, Notaris te *'s Princenhage*, zal, op *Woensdag den* 17. *April* 1850, ten Huize van C. BRUININCX, op de *Beek* onder *'s Princenhage*, **VEILEN**, en op *Woensdag den* 1. *Mei* 1850, ten Huize van de Weduwe VAN BAAL aldaar, **VERKOOPEN**, telkens des avonds ten 7 uur:

1e KOOP. Een Perceel HOOILAND, gelegen onder *'s Princenhage*, in *Ooijendonk*, Sectie B, Nos. 153 en 637, groot 99 Roeden, 20 Ellen.

2e KOOP. Een dito, gelegen als voor, Sectie B, No. 638, groot 1 Bunder, 70 Ellen.

3e KOOP. Een dito, gelegen als voor, Sectie B, No. 630, groot 1 Bunder, 07 Roeden, 50 Ellen.

4e KOOP. Een Perceel BOUWLAND, gelegen als voor, op *Kasteren*, groot 59 Roeden, 80 Ellen, Sectie C, No. 579.

5e KOOP. Een Perceel WEILAND, gelegen in de Polder Sectie E, No. 531, groot 4 Bunder, 5 Roeden, 10 Ellen.

6e KOOP. Een Perceel WEILAND, gelegen als voor, in *Westrik*, Sectie F, No. 177, groot 68 Roeden, 40 Ellen.

*** Bij de Boekhandelaars KEMINK & ZOON, te *Utrecht*, is ter perse:

LEER DER VOEDINGSMIDDELEN

VOOR HET VOLK,

DOOR

Dr. JAC. MOLESCHOT,

Privaat-docent aan de Universiteit te Heidelberg.

Door den Schrijver zelve in onze Taal bewerkt, zal dit Boek tegelijk met of kort na de Duitsche bewerking het licht zien.

Door hen is uitgegeven en verzonden:

VERHOOREN VAN JOHAN VAN OLDENBARNEVELT. Uitgegeven door het *Historisch Genootschap*, [illegible] gr. 8o. [illegible]

MAGAZIJN VOOR VEEARTSENIJKUNDE, VERGELIJKENDE GENEESKUNDE EN VEETEELT, door de HH. A. NUMAN en F. H. J. WELLENBERG. Eerste deel, gr. 8o, met Platen. *f* 5.60.

J. F. DIEFFENBACH, OPERATIEVE CHIRURGIE. Deel I. en II. Afl. 1—4. . . . . *f* 13.20.

De laatste afleveringen, waarmede dit belangrijke Werk compleet is, volgen spoedig.

WAT DUNKT U VAN U ZELVEN? Spiegel voor allen, die belijdenis des geloofs hebben afgelegd, door Dr. J. L. DORPES. 18o. in linn. verg. . . . . *f* 0.80.

DE ROEM DER DAGEN, of de voordeelen van den dag des Heeren enz. Uit het Engelsch vertaald door NICOLAAS BEETS. 18o. in linnen verg. . . . *f* 0.70.

CHRISTELIJKE WENKEN VOOR BESCHAAFDE VROUWEN bij en na het afleggen van hare belijdenis, door S. G. JANSSEN gr. 8o. . . . *f* 0.70.

LEERREDE BIJ DE BEVESTIGING VAN LIDMATEN DER GEMEENTE, door A. FRANCKEN. gr. 8o. . . . *f* 0.30.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.